

S V I E S A

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO. 1937, BIRŽELIS -- JUNHO 5 D.

Nr. 23 (89)

Iš Lietuvos Padangės

LIETUVA NUGALĖJO LENKIJA

Gegužės m. pradžioje Rygoje, vyko Europos krepšinio pirmybės. Dalyvavo ne tik Europos, bet net ir Egipto krepšinio komanda. Pusfinalio rungtynėse turėjo susitikti Lietuvos ir Lenkijos krepšinio žaidimo komandos. Del suprantamų aplinkybių šiomis rungtynėms daug kas buvo susidomėję. Nors lenkų radiofonas iš vakaro (6 d. gegužės) «pranašavo», kad Lietuvos komanda yra menka, tačiau lietuviai lenkus nugalėjo rezultate 32 : 25. Pusiau finalo rungtynėse Lietuvos krepšinio komanda (gegužės 8 d.) nugalėjo ir italų komandą rezultatu 22 : 20; Lietuva taip pat laimėjo rungtynes ir prieš Estiją rezultatu 20 : 15. Finalinėse rungtynėse teka žaisti Lietuvai su Italija. Paskiausios žinios sako, kad Lietuvos komanda laimėjo!

DEL LIETUVOS — LENKIJOS SANTYKIŲ

São Paulo vokiečių dienraštis «Deutsche Zeitung» gegužės mėn. 31 d. numery rašo dėl lietuvių lenkų santykių. Laikraštis sakosi turįs žinių, kad neseniai viename pietinėje Prancūzijos kurorte turėjo susitikti p. Lozoraitis su Becku ir dar kartą mėginti surasti bazę geresniems kaimyniniams santykiams sudaryti. Tačiau, anot «Deutsche Zeitung», Lietuvą nuo to žingsnio visą laiką atkalbinėjanti Maskva.

Straiptnelis parašytas lenkiškoje dvasioje, ir, greičiausiai, lenko. Autorius priskaito tiek pat lenkų Lietuvoje, kiek yra lietuvių Vilniaus krašte. Tai aiškus šališkumas. Be kelių nusenusių šlektelių ir nutautusių šiandadienių lietuvių jokių lenkų Lietuvoje nebuvo ir nėra. Tuogi tarpu visas Vilniaus kraštas yra perdėm lietuviškas. Reikla stebėtis, kad kas, o mūsų kaimynai vokiečiai turėtų žinoti Lietuvos tezę. O ji labai aiški: gražinkit Vilnių ir gyvenimą, kaip geri kaimynai; be Vilniaus jokių santykių. Nes tik šitoks yra tiesiausias kelias Vilniaus problema išspręsti.

NAUJA VIDAUS PASKOLA. Svarbių valstybinių statybų darbams vykdyt finansų ministerija nutarė išleisti trumpalaikių pasižadėjimo laktų 20 milijonų sumai. Tuo reikalu seimas priėmė atitinkamą įstatymą. Lakštai išleidžiamj 5 metų laikai. Už laktus atsako valstybės iždas. Pinigai bus naudojami plentų ir mokyklų statybai.

SKAUDI NELAIME. Roškai, Zagarės valsė. Pas šio kaimo gyv. Al. Kvedarą, piauinant lenteles, įvyko skaudus nelaimė. Jo bernui Juozui Laurinaičiui, švaruojant prie žemio, pagaly trenkė į šoną, sunkiai sužalodamas vidurius. Sužalstasis, pasikankinęs pora dienų, vežant pas gydytoją, mirė. Veljonis buvo 20 metų amžiaus, kilęs iš Utenos apskr. Čia buvo atvykęs uždarbiauti.

KONCENTRACIJOS STOVYKLA. Kretinga. Siame apskrityje įrengta kon-

centracijos stovykla, kurioj bus padėti tie asmenys, kurie teismo sprendimu bus apkaltinti veikę prieš valstybės saugumą.

«MAISTO» BYLA TAURAGĖJE. Gegužės mėn. pradžioje buv. Tauragės «Maisto» direktoriaus Pranculio byloje perskatytas kaltinamasis aktas, pagal kurį «Maistui» padaryta 42463 lt. nuostolių. Be Pranculio, dar kaltinamas buv. skerdyklos mechanikas A. Rutkauskas, kuris padėjęs iš skerdyklos kasos išgauti 9572, 68 lt. ir apie tai skerdyklos ūkvedžiui ir buhalterijai suteikęs netikslių žinių. Kaltinamas dar Judelis Kacas — kad susitaręs su Pranculiu ir prisidėjęs vienos užsieninės firmos vardu, labai pigiai pirkdavęs iš «Maisto» taukus. Taip pat firmos vardu dangstėsi ir žydėlis Eljas Gilkinas. Beiras Benjaminovičius skerdyklai staugė labai aukštomis kainomis tepalus, žinoma, su Pranculio sutikimu. Del šių ir dar kitų biznieriškų gudrybių Pranculis padaręs skerdyklai daug nuostolių. Kaip byla pasibaigs, nežinia. Tai jau nebe pirmas atsitikimas, kad lietuviai bekonai stato prie žalių stalų savo direktorius.

MIRE 116 METU SENUTĖ. Po diūnėliai, Kedainių apskr. Vietos kapinėse palaidota 116 metų senutė Auclė Kšeneckienė, kuri buvo nepaprastai sveikatos: dar gerai mačiusi, turėjusi pilną protą ir su sąmone mirusi.

METELJU EZERE NUSAUTOSIŲ GULBES įkainotos 1.000 lt. Be baidžiamos bylos brakonieriui Kubiliui keliamas ir civ. ieškiny 1.000 lt. sumoje. Apylankės kalmiečiai taip galisi gulbių, kad jų žudiką pirštams bado. Kalmiečių tarpe vyrauja bendra nuomonė, kad ji turėtų nubausti po 2.000 lt. už gulbę.

ZUVINTU EZERE 5 GULBES. Pradžioje po Zuvintų ežerą plaukiojo 3 gulbės iš kurių viena pilkšva. Balandžio paskutinėmis dienomis atkrido dar dvi gulbės, kurios pradėjo sukti lizdus ir ruoštis perėti.

SKAUDVILĖJE SUDEGĖ 8 didėli ir apie tiek pat mažesnių namų. Nuostolių padaryta per 200.000 litų.

SKANDINAVU STUDENTAI. I LIETUVA Stokholmas. E. Svedijos jungtinės studentų organizacijos gegužės 26 d. — birželio 11 d. rengia ekskursiją i Baltijos valstybes ir Suomija.

— Valstybės prezidento aktu ligšiolinis vicekonsulas Čikagoje Petras Daudžvardis nuo balandžio 1 d. paskirtas konsulu Čikagoje.

— Užs. reikalų ministeris S. Lozoraitis gegužės 4 d. priėmė Italijos nepaprastą pasiuntinį ir įgalbota ministerį Fransoj.

SKUBI ZINIA!

DIDZIULIS MENO

RETA PROGA!

POPIETIS

Mokos «Vilties» sk. š. m. birželio mėn. pradeda rudėnį skrajontį spektaklių sezoną.

Repertuare: lietuvių tradicinės, absoliutės, programinės — koncertinės, kamerinės ir bažnytinės muzikos kūriniai.

Pirma audcija š. m. birželio mėn. 6 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Mokos mokyklos salėj.

PROGRAMA:

I įsigyto piano atidarymo eere menialas.
II a) Choras 10 veikalų, b) muz. stud. J. Stankūno pirmas fortepiono recitalis, c) dainininkų — mokinių ir šiaip muzikos mėgėjų debiutas ir d) choristų bei liaudies dainininkų laisvas pusvalandis.
Iėjimas visiems laisvas, be bilietų. Renkamos aukos. Lietuvi(ė)!) Nepraleisk šios puikios progos savo sielą muzika, ir daina nepavajisjęs.

VALDYBA.

Plačiame pasauly

VIENA. Austrų vyriausybė uždraudė įvežti ir pardavinėti vokiškus laikraščius, kuriuose buvo įdėta Goebbelsio kalba, šmeižianti Vokietijos katalikus.

PARYZIUS. Mokėsi, kaip reikės susituokti. Buv. Anglijos karalius Eduardas VIII, dabar Vindsoro hercogas, gegužės 29 d. Candė pilyje mokėsi prancūzų kalba ir prancūziškom apeigom tuoktis. Tur būt, tokios rūšies repetacijos nedažnai pasitaiko... Kaip žinoma, jo santuoka su p. Warfeld-Simpson, kuri neseniai išsiakyrė su savo vyru, įvyko birželio 3 d.

PARYZIUS. Labai svarbų ir visą slaptą politinį pasikalbėjimą turėjo Sovietų užs. reikalų komisaras Litvinovas ir rumunų ministeris Titulescu.

LONDONAS. Lėktavas įlėkė į kamina! Abudu lakūnai užsimušė, o du name burę žmonės sunkiai sužeisti.

LONDONAS. 1½ penny krito anglų svaras, nes iš Rusijos atvežta nemaža auksa į Londono bankus.

MASKVA. Sunkiosios pramonės komisaras Meilank kritikavo vienoje kalboje šitos pramonės vadus ir darbininkus, nes, esą, tik dėl jų kaltės «pietiletka» šia visiška bankrutėjusi.

NEW-YORK. Reikalau karo skolių. Valstybės departamentas pranešė visiems Amerikos skolininkams, kad sumokėtų Didž. Karo skolų ratą. Iš Europos valstybių tik viena Suomija ligšiol mokėjo. Lietuva taip pat amerikonomas skolinga — daugiausia, už rūbus ir karo medžiagą.

BUKARESTAS. Dingsta vaikai. Rumunų sostinėj paskutinėmis dienomis žinjos dingo 10 vaikų nuo 3—12 m. amžiaus. Policija jokių pėdsakų kol kas nesusekė. Viešpatauja didelis nerimas.

BOMBĖJUS. Vaziristane jau kuris laikas sukilo prieš anglus indai. I d. birželio įvykusiame labai žiauriam susirėmime žuvo 23 indai ir 1 ang-

lų karininkas su 6 kareiviais. Prieš indus kovėsi 1 ir 2 britų pėstininkų brigados.

VARSUVA. Posėdžiavo universitetų rektorai. Tarėsi, kaip gražinti tvarką į universitetus, nes del lenkų ir žydų studentų peštynių, neįmanoma universitetams veikti. Jie turėjo but net uždarytos.

VATIKANAS. Protestavo. Reicho atstovas prie Vatikano protestavo prieš Čikagos kardinolo Mundelino kalbą, kurioje tas išrežė visą tiesą apie Vokietijos katalikų persekiojimus. Vokiečiai norėtų, kad popiežius dėl to kardinolą pabartų.

HAAGA. Holandijos karalienė pavėdė buv. min. pirm. Colijn sudaryti naują vyriausybę. Kadangi protestantiškoj Holandijoj rinkinius laimėjo katalikai, Colijn sudarysias demokratišką dešinės vyriausybę.

TOKIO. Naują vyriausybę sudaryti pavesta princui Konoe.

VATIKANAS. Popiežius gegužės mėn. 31 d. sulaukė 80 metų amžiaus. Sveikata gerėja.

MOTERISKA SUKNELĖ — GERIAUSIAS BŪDAS NUBAUSTI KALINĖ

Oklahamos stato vieno kalėjimo viršininkas sakosi išradęs labai gerą būdą neklusniems kaliniams bausti. Nusikaltusi kalėjimo režimui kaliniai jis nesodina į karcerį ir neatima teisės pasivaikščioti po kiemą, bet avelka moterišką suknelę ir pasodina vidury kalėjimo kiemo ir taip išlaiko kelias valandas. Kalėjimo viršininkas Geenas tvirtina, kad net atkakliausi nusikaltėliai negali išlaikyti savo draugų pajukos ir pradėda veikti.

„Šviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas «Šviesos» įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — rua Coronel Moraes, 269.
RIO DE JANEIRO MIESTE «ŠVIESA»
GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SÁ.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidares dailės — dailės studiją. Prešia įvairius paveikslus, portretus ir t. t. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.

LIETUVIAI! Vísí kaĩ vėnas skaitykite „ŠVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas sąvairę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit „Šviesą“.

„Šviesa“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

„Šviesa“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantams ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Šviesa“ lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išetna.

„ŠVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Ameriko: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a : Iš provincijos pinigų siųsti Redaktoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 aadr. ap. 4. [kertė rua Santa Efigenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMATIZMO aštro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGŲ. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val. Kviečianias vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. Kalbama lietuviškai.
RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n. e.: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

VAISTINĖ PASSERINI REKOMENDUOTINA VISIEMS LIETUVIAMS VAISTINĖ.

Patarnavimas sąžiningas ir patikimas. Įvairus pasirinkimas vietinių ir užsieninių vaistų bei kosmetikos dalykų.

Galima kreiptis ir naktį.

Rua Silva Pinto 263 :: Phone 5-3584

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

